

วัคซีนที่ใช้ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

เนื่องจากในปัจจุบันเราใช้วัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้าชนิดที่ทำจากเซลล์เพาะเลี้ยง (ฉีด 5 ครั้งเท่านั้น) เพราะมีประสิทธิภาพสูง ไม่ทำให้เกิดอาการแพ้ต่อระบบประสาท และควรรีดยาฉีดพร้อมด้วย ถ้าขาดแคลนเลือดออก ถูกเลียที่ริมฝีปาก น้ำลาย กระเด็นเข้าตา

สถานเสาวภาใช้โปรแกรมการฉีดวัคซีน 2 แบบ คือ

แบบปกติฉีดเข้ากล้ามเนื้อ และแบบประหยัฉัดฉีดเข้าชั้นผิวหนัง แต่จะแบบจะได้รับการฉีดวัคซีนทั้งหมด 5 ครั้ง

เซรุ่มป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นอย่างไร?

เซรุ่มป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นส่วนหนึ่งของน้ำใสของเลือดที่ได้จากม้าหรือคนที่ได้รับการฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า ในเซรุ่มจะมีโปรตีนที่ทำหน้าที่เป็นภูมิคุ้มกันต่อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้าในปริมาณที่มาก เซรุ่มจะไปทำลายเชื้อไวรัสในร่างกายของผู้ที่ถูกสุนัขบ้ากัด โดยการฉีดรอบๆ แผลก่อนที่จะก่อโรค และก่อนที่ภูมิคุ้มกันของร่างกายจะสร้างขึ้น ด้วยเหตุนี้การให้เซรุ่มป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าร่วมกับวัคซีนฉีดวัคซีนเข็มแรก จึงเป็นวิธีที่ช่วยป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้ผลดีที่สุด ทุกวันเวลา

ราชการ

ประโยชน์ของการฉีดวัคซีนป้องกันสุนัขบ้า

1. เมื่อถูกสัตว์กัด การฉีดวัคซีนกระตุ้นเพียง 1-2 เข็ม ร่างกายก็จะได้ภูมิคุ้มกันที่สูงพอจะป้องกันโรคอย่างได้ผล
2. ไม่เสียต่อการแพ้เซรุ่ม หรือเจ็บปวดจากการฉีดเซรุ่มรอบ ๆ แผล

สัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าจะมีอาการอย่างไร?

พบได้ 2 แบบคือ

1. แบบดุร้าย มีอาการหงุดหงิด ไล่กัดคนและสัตว์อื่น ๆ ถ้าผูกโซ่หรือกักขังไว้ในกรง จะกัดโซ่ กรง หรือสิ่งของที่อยู่ใกล้เคียงดุร้าย เมื่อแสดงอาการดุร้ายได้ 2-3 วัน ก็จะอ่อนเพลียลง ขาหลังไม่มีแรง เดินโซเซ และตายในที่สุด
2. แบบเซื่องซึม มีอาการปากอ้าหุบไม่ได้ ลิ้นมีสีแดงคล้ำ บางครั้งมีถึงสทกปรกติอยู่และสิ้นห้อยออกมานอกปาก มีอาการคล้ายกระตุกติดคอ สุนัขจะเอาขาหน้าตะกุกบริเวณแก้มปากและคอววม สุนัขจะลุกนั่ง ยืน และเดินไปมาบ่อย ๆ

SU-NAK.COM

สุนัข

โรคพิษสุนัขบ้า

จัดทำโดย : กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
เทศบาลตำบลโคกมะกอก
อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

โรคพิษสุนัขบ้าคืออะไร?

โรคพิษสุนัขบ้าหรือโรคกลัวน้ำ เป็นโรคติดต่อร้ายแรงชนิดหนึ่ง เกิดจากเชื้อไวรัสชื่อ เรบีส ไวรัส (Rabies) ทำให้เกิดโรคได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น คน สุนัข แมว ถึง ชะนี กระรอก ค้างคาว ฯลฯ โรคนี้เมื่อเป็นแล้วจะทำให้มีอาการทางประสาท โดยเฉพาะระบบประสาทส่วนกลาง และถ้าเป็นแล้วเสียชีวิตทุกราย ในปัจจุบันยังไม่มียาอะไรที่จะรักษาโรคพิษสุนัขบ้าได้ **เชื้อไวรัสเรบีส (Rabies)**

คนติดโรคพิษสุนัขบ้าจากทางใดได้บ้าง ?

คนเป็นโรคพิษสุนัขบ้าเนื่องจากได้รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าจากสัตว์ที่เป็นโรค คนสามารถติดโรคจากสัตว์เหล่านี้ได้ 2 ทางคือ

1. ถูกสัตว์ที่เป็นโรคกัด เชื้อไวรัสจากน้ำลายของสัตว์ที่เป็นโรคจะเข้าสู่ร่างกายทางบาดแผลที่ถูกกัด
2. ถูกสัตว์ที่เป็นโรคเลีย โดยปกติคนถูกสัตว์ที่เป็นโรคเลีย จะไม่ติดโรคจากสัตว์เหล่านั้น นอกเสียจากว่าบริเวณที่ถูกเลียจะมีบาดแผลหรือรอยถลอกหรือรอยขีดข่วน โดยคนนั้นไม่ได้สังเกต ในกรณีนี้จะทำให้สามารถเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้ รวมทั้งถูกเลียที่ริมฝีปากหรือนัยน์ตา

คนที่เป็โรคพิษสุนัขบ้า จะมีอาการอย่างไร ?

ในระยะ 2-3 วันแรก อาจมีไข้ต่ำ ๆ ต่อไปจะมีอาการเจ็บคอ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย คันหรือปวดแสบปวดร้อนตรงบริเวณแผลที่ถูกกัด ทั่ว ๆ ที่แผลอาจหายเป็นปกติแล้ว ต่อไปจะมีอาการคันคันได้ง่าย กระสับกระส่าย ไม่ชอบแสงสว่าง ไม่ชอบลม และไม่ชอบเสียงดัง กลืนลำบาก แม้จะเป็นของเหลวหรือน้ำ เฝิบมากเวลากลืน เพราะการเกร็งตัวของกล้ามเนื้อที่ใช้ในการกลืน แต่ยังมีสติพุดจู้เรื่อง ต่อไปจะอะละอะมากขึ้น แะสุดท้ายอาจมีอาการชัก เป็นอัมพาต หมดสติ และเสียชีวิต เนื่องจากส่วนที่สำคัญของสมองถูกทำลายไปหมด

ข้อควรปฏิบัติภายหลังจากถูกสุนัขข้บ้า

หรือสัตว์ที่สงสัยว่ากัด.....

1. ถ้าสัมผัสทันทีด้วยน้ำสะอาด ฟอกด้วยสบู่ 2-3 ครั้ง แล้วทาแผลด้วยน้ำยาฟิวรีดีน (เบตาดีน) หรือแอลกอฮอล์ หรือทิงเจอร์ ไอโอดีน แล้วรีบไปปรึกษาแพทย์ทันที
2. ถ้าสุนัขตายให้นำซากมาตรวจ ถ้าหากสุนัขไม่ตายให้ขังไว้ดูอาการ 10 วัน ขณะเดียวกันให้รีบไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ส่วนการรักษาทางสมุนไพรหรือแพทย์แผนโบราณไม่สามารถป้องกันโรคได้ ไม่ควรรรอดูอาการสุนัข เพราะอาจสายเกินไปที่จะฉีดวัคซีน
3. ในกรณีที่เกิดตามสัตว์ที่กัดไม่ได้ เช่น เป็นสัตว์ป่า สัตว์จรจัด สัตว์กัดแล้วหนีไป หรือจำสัตว์ที่กัดไม่ได้ จำเป็นต้องรับการฉีดวัคซีน
4. ผู้ที่ต้องมารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าคือ มีบาดแผล ไม่ว่าจะป็นรอยขีดข่วนหรือมีเลือดไหล แผลถลอกหรือแผลลึก รวมทั้งผู้ที่ถูกสุนัขเลียที่นัยน์ตา ริมฝีปาก และผิวหนังที่มีแผลถลอก ส่วนในกรณีที่ถูกเลียผิวหนังที่ไม่มีแผลหรือเพียงแต่สัมผัสสุนัขไม่สามารถจะติดโรคได้

